

Акматов Болотбек Мекеновичтин «Кыргыз адабиятын жогорку окуу жайларында компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун технологиясы» аттуу темада 13.00.02 - окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча педагогика илимдеринин доктору окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык ишине карата расмий оппоненттин

ПИКИРИ

Азыркы ааламдашуу процесси Кыргызстандагы билим берүү системасына да кеңири кулачын жайылтууда. Болон процесси өнүккөн өлкөлөрдө дүйнөлүк билим берүү системасына бирдиктүү багытты, тактап айтканда, өз мекенинде жогорку билимге ээ болгон жаш адам дүйнөнүн башка өлкөлөрүндө да кыйналбай кызмат таап, иштеп кетүүсү үчүн шарт түзүүнүн зарылдыгын сунуштап отурат. Ушундан улам, азыркы мезгилде онүгүүгө багыт алган бардык өлкөлөрдүн ичиндеги кесиптик билим берүүчү жогорку окуу жайлары эки баскычтуу (бакалавриат жана магистрлик) стандартка өтүү менен бирге келечектеги кесип ээлерине билим жана тарбия берүүнүн мазмуну жаңы багытты - компетенттүүлүккө негиздеп окутуу маселесин күн тартибине койгондугу жалпыга маалым.

Мына ушуга байланыштуу Б.Акматов *тарабынан изилдөөгө алынган теманын актуалдуулугу* төмөнкү маселелерди чечүүгө негизделген:

- компетенттүүлүккө негиздеп окутуу азыркы мезгилдеги коомдук-социалдык зарылдыктан келип чыккан парадигма катары коомдук-саясий, социалдык-экономикалык кырдаалдарга ылайык заманбап түшүнүктөрдүн тез-тез өзгөрүп туруусу, мезгилдин тез аракетке келүүсүнүн натыйжасында адамзаттык баалуулуктардын кескин жаңылануусу, адам баласы үчүн баалуу деп саналган дөөлөттөрдүн күн сайын толукталып, улам жаңы мазмунга ээ болуп туруусуна муктаждык түзүлгөн кырдаалда пайда болуу менен ал ар бир жарандан мезгил талаптарына жараша үзгүлтүксүз билим алуусун гана шарттабастан, ошол көп түрдүү көз караштардын арасынан заман талап кылган концепцияны айырмалай билүүгө жөндөмдүү, компетенттүү, кесипкөй болушун да милдеттендирээринин белгилениши;

- андай кесипкөй адис болушу үчүн кайсы багытта билим алып, кандай кесипке ээ болбосун анын алдында коомдук-социалдык кызыкчылыктарды канааттандыра турган билимдин керектиги ошол кесипке тиешелүү компетенциялар бар экендигин таанып, аны менен эсептешүүсү зарылдыгын аныктап, билим берүү чөйрөсүнүн алдына алып чыккандыгы;

- мамлекет билим жана тарбия берүүнүн мазмунун аныктоодо жогорку окуу жайдын дипломун алуу менен бирге ошол адистикте, ошол тармакта ишмердүүлүгүн өнүктүрүп кетүү үчүн белгилүү бир компетенттүүлүктөргө ээ болушу керектигин ачыкка чыгарып, ар бир окуу жайы өзүнүн милдети эмне экендигин так сезүү менен анда билим берип жаткан багыттар боюнча жекече багыттары болушу керектигинин белгилүү болгондугу;

- ал багыттар бардык адистиктер боюнча жалпылыкка, тактап айтканда, адис катары чыгармачылыкка багыт алып, конкуренцияга туруштук берүүчү, өз алдынча демилгеге ээ, мобилдүү, дайыма аракетчил жана изденгич болуусу зарыл экендигинин байкалгандыгы;

- компетенттүүлүккө негиздеп окутуу көйгөйү Кыргызстанда ар бир тармак боюнча аракетке келүүсү, анын ар бир адистикке ылайыктап жана билим берүү тармактарында жалпы компетенциялар боюнча кандай каралышы керектигинин эми-эми колго алынып жаткандыгы;

- коомдук-социалдык турмуштун, ага карата кийинки муундун кызыкчылыктарын, өзгөчө келечекке карай багыт алууда адис катары калыптануунун ички керектөөлөрүн байкаган окумуштуулар проблеманы чечүү жолдорун – билим берүүнүн багытын өзгөртүүдөн, т. а. аны жаңы нукка буруу аркылуу билим жана тарбия берүүнү демократиялаштыруу, окуу жана окутуу процессин гумандаштыруу менен бирге азыркы коомдук-социалдык талаптарга жооп берүү үчүн келечек муундардын ар биринин жеке кызыкчылыктарын өнүктүрүп-өстүрүүгө багыт берүү маселесин айкалыштыруу - алардын кесиптик жөндөмүн арттыруу зарылдыгын аныктоо аркылуу ар бир жарандын кесипке ээ болуусунда керектүү компетенттүүлүктөр башкы орунда экенин өз изилдөөлөрүндө көрсөтө алышкандыгынын тастыкталышы;

- кесиптик багыт боюнча төмөнкү (бакалавриат) жана жогорку (магистратура) баскычтарында билим алып жаткан адистерге азыркы коомдук-турмуштук талаптарга жооп берүүчү билим жана тарбия берүү жаңы мазмунга ээ болуп, ишин билген, компетенттүү адисти даярдоо болсо, анын мазмунун компетенттүүлүккө негиздеп окутуу түзүп тураарынын иликтөөгө алынгандыгынын өзү **изилдөөнүн темасынын актуалдуулугун** көрсөтүп турат.

Изилдөөнүн максаты катары компетенттүүлүккө негиздеп окутуу парадигмасына таянып, филология боюнча эки баскычтуу кесиптик билим берүүдө (бакалавриатта) кыргыз адабиятынан кесиптик иш-билгисин (компетенцияларын) калыптандыруунун илимий-теориялык, педагогикалык-методикалык негиздерин иштеп чыгуу, эксперименттик текшерүүдөн өткөрүү алынган.

Коюлган максат диссертацияда төмөндөгү *милдеттерди* аткаруунун негизинде чечилген:

- жогорку окуу жайларында кесиптик билим берүүнүн биринчи баскычы бакалавриатта кыргыз адабиятын компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун илимий-педагогикалык парадигмасын аныктоо;

- бакалавриатта кыргыз адабиятын компетенттүүлүк парадигмасында окутуунун илимий-дидактикалык принциптерин талапка ылайык иштеп чыгуу;

- кыргыз адабиятын жогорку окуу жайларында окутууда компетенттүүлүккө негиздөө принциптерин жана Мамлекеттик стандарттардын базалык, профессионалдык жана ЖОЖдук компоненттеринде орун алган дисциплиналарды окутуунун технологиясын айкындоо;

- филология (кыргыз тили жана адабияты) багытындагы адистердин кыргыз адабияты боюнча компетенттүүлүгүн калыптандыруунун адабий-педагогикалык жолдорун иштеп чыгуу жана аны өркүндөтүү багыттарын сунуш кылуу;

- кредиттик технологиядагы баалоо системасы жана анда кыргыз адабияты боюнча компетенттүүлүктү баалоонун жоболорун, формаларын жана методдорун аныктоо жана иштелип чыккан илимий-методикалык сунуштарды, натыйжаларды эксперименттик текшерүүдөн өткөрүү.

Диссертациядагы изилдөөнүн объектиси: жогорку окуу жайларында кесиптик билим берүүнүн биринчи баскычы бакалавриатта кыргыз адабиятын компетенттүүлүккө негиздеп окутуу.

Изилдөөнүн илимий жаңылыгы жана теориялык маанилүүлүгү: Жогорку окуу жайларында кесиптик билим берүүнүн биринчи баскычында (бакалавриатта) кыргыз адабиятын компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун илимий-педагогикалык парадигмасынын аныкталгандыгында; бакалавриатта кыргыз адабиятын компетенттүүлүк парадигмасында окутуунун илимий-дидактикалык принциптеринин жана инновациялык формаларынын талапка ылайык иштелип чыгып, сунуш кылынгандыгында; филология (кыргыз тили жана адабияты) багытындагы адистердин кыргыз адабияты боюнча компетенттүүлүгүн калыптандыруунун адабий-педагогикалык жолдору аныкталып аны өркүндөтүү багыттарынын сунушталгандыгында; кредиттик технологиядагы баалоо системасында кыргыз адабияты боюнча компетенттүүлүктү баалоонун жоболору, формалары жана методдору иштелип чыгып, колдонууга сунушталып жаткандыгында.

Киришүүдө изилдөөгө алынган теманын актуалдуулугу, максаты, милдети жана жаңылыгы, практикалык баалуулугу, коргоого коюлуучу диссертациянын негизги жоболору, изденүүчүнүн жеке салымы, изилдөөнүн натыйжаларын тастыктаган тажрыйбалардын этаптары тууралуу кыскача маалыматтар берилген.

“Эки баскычтуу жогорку окуу жайларында адабият сабактарын компетенттүүлүккө негиздеп окутуу технологиясынын жалпы маселелери” деп аталган *иштин биринчи главасында* (13-63-бб.) эки баскычтуу жогорку окуу жайларында адабиятка тиешелүү сабактарды компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун теориялык, практикалык жактан изилденилиши, Болон процессинде эки баскычтуу жогорку окуу жайларында адабият сабактарын компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун илимий-педагогикалык парадигмасы, ошондой эле, адабият сабактарын эки баскычтуу жогорку окуу жайларында компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун принциптери каралган. Адабиятты компетенттүүлүктүн негизинде окутуу студентти адабият боюнча илимий-теориялык жана практикалык мазмунда маалыматтарды ээ кылуу менен гана чектелбестен аны колдоно билүүнүн заманбап технологиясын пайдалануу аркылуу маданият таануучулукка багыт алдыруу менен адабий-көркөм чыгармачылыкты таанып-билүүдө улуттук колоритти аныктаган элдин жашоосу үчүн мүнөздүү белгилер менен жалпы адамзаттык алдыңкы жүрүм-турумдарга талдоо жүргүзүүгө багыттай тургандыгына басым жасалган. Ушундан улам, жогорку кесиптик билим берүүчү тармактарда илимий-практикалык, лабораториялык изилдөө иштерин, кесипкөй кадрларды даярдоо боюнча окуу планынын, жумушчу программалардын, окуу китептеринин, окуу куралдарынын, окутуу технологияларынын мазмунун жаңыртуу, жаңычыл инновациялык формаларды колдонуу маселелери, ошондой эле, филолог адистиги боюнча жогорку билимге ээ болгон бакалавр студентти илимий-теориялык маалыматтарды *билүү*, практикада *колдоно алуу* жана ага *ээлик кылуу* компетенттүүлүгүнө жетиштирүү бүгүнкү мезгилдин өктөм талабына айлангандыгы баса белгиленген.

Иштин экинчи главасы “Кыргыз тили жана адабияты багытындагы адистердин кыргыз адабияты боюнча компетенттүүлүгүн калыптандыруунун адабий-педагогикалык маселелери” (64-138-бб.) деп аталып, анда эки баскычтуу билим берүү системасында кыргыз адабияты боюнча предметтерди компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун теориялык, практикалык зарылдыктары, кыргыз тили, адабияты багытындагы окуу стандарттарында компетенттүүлүктүн чагылдырылышы жана аны өркүндөтүү жолдору, кыргыз адабияты боюнча предметтер аркылуу адистик компетенттүүлүктү калыптандыруунун дидактикалык негиздери каралган. “Адабият сабактарын компетенттүүлүккө негизде окутууда кыргыз эли байыртан колдонуп келген чечендик өнөрдү болгондо да адабият предметинин практикалык мазмуну катары окуу зарылдыгын, реалдуу турмушта өз натыйжасын берүүчү – маектешүүнү кызыктуу (а) коомчулукка таасирдүү денгээлде уюштура алган (б), оозеки кебин адабий-эстетикалык көркөм дөөлөттөрдүн алкагына жеткирген (в), сүйлөшүүдө

монологу, диалогду туура пайдаланып (г) собол таштоону чеберчиликте, ыгына жараша бере алган (д), оозеки жана жазуу кебинен кыргыз эли далай кылымдар бою түзгөн көркөм сөз каражаттары төгүлүп турган (е) пикирлешүүнүн наркнасилин көрсөтүүчү иш билгини алып чыгуу керектигин” (76-бетте) диссертант эң негизги маанилүү маселе катары баса белгилеп көрсөткөн.

Иштин “Кыргыз адабиятын компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун технологиясы” деген аталыштагы *үчүнчү главасында* (139-226-бб.) кыргыз тили, адабияты багытындагы окуу стандарттарынын базалык, профессионалдык бөлүмдөрүндө жана ЖОЖдук компоненттеринде кыргыз адабиятына тиешелүү предметтерди компетенттүүлүккө негиздеп окутуудагы көркөм сөз каражаттарын колдонууга, адабиятчы адистигине ылайык көркөм ой жүгүртүүгө жана аны текстинде чагылдыра алууга, көркөм адабий чыгармаларга талдоо жүргүзүү чеберчилигине, илимий-теориялык түшүнүктөрдү практикада ийкемдүү колдоно алууга окутуп-үйрөтүү жана ошондой эле, өз позициясын коргоо жана башкалардын көз карашын сыйлоо маданиятын, адабиятчы-филолог адистин илимий ишмердүүлүгүн калыптандыруу маселелери каралган.

“Кыргыз адабиятын компетенттүүлүккө негиздеп окутуудагы баалоо системасы жана педагогикалык эксперименттик иштер” аттуу диссертациянын *төртүнчү главасында* (227-268-бб.) кредиттик технологиядагы баалоо системасы аркылуу кыргыз адабияты боюнча компетенттүүлүктү аныктоонун жолдору, баалоо системасында адистик компетенттүүлүктөрдү калыптандыруунун илимий-методикалык негиздери көрсөтүлүп, алар боюнча педагогикалык эксперименттер уюштурулуп, андан алгылыктуу натыйжалар алынган.

Жалпы корутундуларда изилдөөнүн натыйжалуу жыйынтыктары чыгарылган. Изилдөөгө алынган проблемалар боюнча практикалык сунуштар киргизилген.

Илимий жоболорунун, изденүүчүнүн корутундуларынын негиздүүлүгү жана ишенимдүүлүгү: филолог адистерди даярдоодо компетенттүүлүккө негиздеп окутуу парадигмасында студентке адабий билимди өнүктүрүүнүн жана колдоно билүүнүн заманбап технологиясын пайдалануу, адабиятты профессионалдык деңгээлде билүү компетенттүүлүгү жалпы адамзаттык баалуулуктарга жана азыркы реалийлерге адабий талдоо жүргүзгөн стереотиптер жана автордук жекече чеберчиликтерди айырмалап үйрөтүүчү мастер класстарды уюштуруу, алган билимин турмуштук практикада колдоно алуусуна багыттоо, окуу процессинде студент менен окутуучунун ролунун жана функциясынын өзгөрүүсү, конкуренцияга туруштук бера ала турган кесипкөй кадрларды даярдоо боюнча окутуу технологиясын, кесипке карата коюлган чен-өлчөмдөрдүн траекториясынын жаңылоону, улуттук адабий билим берүү

системасын Болон келишиминдеги талаптарга ылайыкташтыруунун зарылдыгы белгиленген.

Филолог-адистин кесиптик сапаттарын аныктоочу категориялар - профессионалдык компетенциялар окуу процессинде студентке иш-билгини калыптанууну көздөй тургандыгы, адабият сабактары аркылуу эне тилдин бардык байлыктарын толугу менен пайдалана билүүнү, анын негизинде учурдун талабында адабияттык кубулуштарды теориялык жана практикалык жактан таануу – адабияттын предмети болгон адам жана анын турмушун ар кыл формада жана ар түркүн көркөм-эстетикалык мазмунда өздөштүрүү - социалдык жактан активдүү инсандын психологиялык-эмоционалдык табиятын айырмалоо, абалга баа берүү мүмкүнчүлүгүн калыптандыруунун келечеги көрсөтүлгөн.

Изилдөөдөн алынган натыйжалар, аныктамалар, сунуштар жогорку окуу жайларында адабиятты компетентүүлүк парадигмасына негиздөө адистин көркөм-адабий ойлоосун тарбиялоо менен кесиптик иш-билгисин турмушга колдоно алуусуна жетишүүгө, адабий-эстетикалык дөөлөттөрдү аныктоочу түшүнүктөр менен кубулуштарды реалдуу турмуштук көрүнүштөр менен байланыштыруу, жеке долбоорлоосу аркылуу анализден синтезге өтүү методдорун жайылтуу, филолог адистин маалымат технологиясы адабий билим алуунун бирден бир булагы экендигин таанып-билүүсү, интернет булактарын, онлайн каражаттарын пайдалануу аркылуу студенттин өз алдынча билимин өркүндөтүү, компьютердик технология аркылуу өнүккөн өлкөлөрдө колдонулуп жаткан филологиялык билим берүүнүн мазмунун жана формаларын, рационалдуу усулдарын студенттер менен бирдикте теориялык жана практикалык сабактарда сапаттуу пайдалана алуу чеберчилигине ээ болууларын калыптандыра тургандыгы тастыкталган.

Биргелешкен ишмердүүлүктө акыркы натыйжага жетүү үчүн кыргыз адабияты боюнча кесиптик билим берүүнүн доктринасын иштеп чыгуу - адабий чыгармачылыкта иштөөнү жолго койгон, көркөм сөз каражаттарын толук пайдаланууга мүмкүнчүлүк түзгөн тилдик (лингвопоэтикалык) жана кептик (риторико-коммуникативдик) даярдыктан ар бир студентти өткөрүү - окутууда практикалык иштердин мазмунун ушул багытка буруу менен жаңычыл окуу-методикалык окутуу формаларын, ык-усулдарды комплексттүү пайдалануу технологиясын иштеп чыгуу маселелерин камтый тургандыгы, дүйнөлүк филология илими жетишкен изилдөө технологиясын кыргыз адабиятынын базасында ишке ашырууга, адабий проблемаларды таанууда билингвизм системасына өтүүгө, ал аркылуу адабий ишмердүүлүгүн чет өлкөлөрдө жүргүзүүгө шарт түзүүчү окутуу технологиясын окуу процессине киргизүүгө багыт алуу маселеси менен коштоло тургандыгы аныкталган.

Кыргыз адабияты боюнча кесиптик билим берүүдө инсанга багыттап окутууга артыкчылык берип, ар бир студент менен жекече иштешүүгө, алардын топтук жана жамааттык кызыкчылыктарын эске алуу, профессионалдык блоктогу кыргыз адабиятына тиешелүү предметтерди мазмундук жана формалык жактан инновациялоодо - методологиялык, стратегиялык жана тактикалык технологияны түзүп окутууну түп-тамырынан жаңыртуусу, кыргыз филологунун чет элдик окуу жайлар менен тыгыз байланышта чыгармачылык иштерди жүргүзүп, илим изилдөө, медиа системасында, мезгилдүү маалымат каражаттарында иштеп, билим алуусун улантып, эл аралык долбоорлордун масштабында үзгүлтүксүз билим берүү системасынан пайдаланууга жол ачып берээри тастыкталган.

Компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун технологиялары кыргыз адабиятын кесипке багыттап окутууга арналган усулдар, формалар, адабий билим берүүдө тилдик жана кептик нормаларды пайдалануу, кептин түрлөрүн жанрга үйрөтүү, текстти кесиптик ишмердүүлүктүн багытына карай түзүү чеберчилиги, элдик фольклордо, улуттук адабияттагы адабий-эстетикалык көркөм дөөлөттөрдү, элдик гумандуу этно-педагогиканын негиздерин инсандык, жалпы илимий жана профессионалдык-кесиптик компетенцияларды калыптандырууда бүгүнкү күндө аракетке келип жаткан эки баскычтуу билим берүү шартында Болон процесси аныктаган кесиптик билим берүү системасы койгон талаптарын ишке ашырууга жол ачып берээри, кыргыз адабияты боюнча кесиптик билим берүүдө инсандык, жалпы илимий, тилдик жана коммуникативдүү компетенттүүлүктү түпгөө процессинин үлгүсү – матрица түзүлүп, окутуучу менен студенттин билим берүүчү жана алуучу милдеттерин конкреттүү жолго коюучу негизги критерийлердин системасы да болуп бере алаары далилденген.

Диссертациясынын жоболору, жыйынтыктары кыргыз адабиятын жогорку окуу жайларында компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун жалпы педагогикалык теориялары жана жогорку окуу жайларында билим берүү практикасы менен байланыштырылган. Алынган жыйынтыктар өз ара байланыштуу, практикалык сунуштары туура теориялык-методологиялык таянычтардын негизинде түзүлгөн. Эмгек тема боюнча ички бир бүтүндүккө бириктирилген бир топ илимий жаңы жыйынтыктарды жана жоболорду ичине камтыйт жана алар изденүүчүнүн педагогика илимине кошкон жеке салымын тастыктай алат.

Изилдөөнүн практикалык баалуулугу - кыргыз адабиятын жогорку окуу жайларында компетенттүүлүккө негиздеп окутуу боюнча талдоого алынган илимий-теориялык булактар кыргыз адабиятын окутуучулар жана илимий изилдөөчүлөр, докторанттар үчүн илимий башат боло алгандыгы.

Изилдөөнүн объектисиндеги кыргыз адабиятын жогорку окуу жайларында компетенттүүлүккө негиздеп окутуу студенттин кыргыз адабияты боюнча кесиптик иш-билгисин калыптандыруу технологиясын жогорку баскычка чыгаруу менен кыргыз адабиятын башка адабияттар менен салыштырып үйрөнүүгө, эл аралык деңгээлдеги методиканы пайдаланууга, дүйнөлүк филология илими жетишкен изилдөө технологиясын кыргыз адабиятынын базасында ишке ашырууга, адабий проблемаларды таанууда билингвизм системасына өтүүгө, ал аркылуу адабий ишмердүүлүгүн чет өлкөлөрдө жүргүзүүгө шарт түзүүчү окутуу технологиясын окуу процессине киргизүүгө багыт алууга окутуп-тарбиялагандыгы. Эки баскычтуу билим берүү шартында Болон процесси аныктаган кесиптик билим берүү системасы кыргыз адабияты боюнча кесиптик билим берүүдө инсандык, жалпы илимий, тилдик жана коммуникативдүү компетенттүүлүктү түптөөдө окутуучу менен студенттин билим берүүчү жана алуучу милдеттерин конкреттүү жолго коюучу негизги критерийлердин системасы катары кызмат аткара тургандыгы. Изилдөөнүн мазмуну жогорку окуу жайларда кыргыз адабиятын окутууда окуу куралы катары пайдаланууга мүмкүнчүлүктү бергендиги.

Б.М.Акматовдун изилдөөсү толук бүткөрүлгөн жана өз алдынча аткарылган илимий иш катары бааланат. Диссертациянын негизинде түзүлгөн авторефератта изилдөөнүн мазмуну, жалпысынан, чагылдырылган.

Изилдөөнүн негизги идеялары, жоболору жана тыянактары илимий-методикалык багыттагы 34 аталыштагы эмгектерде жарыяланган. Алар КРнын Жогорку аттестациялык комиссиясы талап кылган басылмаларда жарыяланган.

Диссертациялык иште кездешкен айрым бир кемчилдиктерди жана сунуштарыбызды айта кетүүнү зарыл деп эсептейбиз:

1) 2-3-главалардын параграфтарынын айрым жерлеринде билим берүүдөгү жалпы социалдык маселелерди, проблемаларды баяндаган жалпыланган ойлордун, сүйлөмдөрдүн кайталанган учурлары кездешет. Ошондой эле изилдөөнүн объектиси жана предмети кыргыз адабияты болгондон кийин бул жерде кыргыз тили тууралуу сөз кылуунун зарылдыгы барбы деген суроо туулат. Аларды дыкаттык менен кайрадан карап чыгуу зарыл.

2) 274-наамдагы “пайдаланылган адабияттардын” тизмесинде 182 наамдагы адабияттар жалаң орус окумуштууларыныкы ал эми 40 адабият (№ 20дан № 59га чейин) бүтүндөй өзүнүкү (булар авторефератта да тизмеленген) киргизилип, азыраагы гана кыргыз окумуштууларынын эмгектери. Компетенттүүлүккө багыттап окутуу боюнча мисалы биздин 2 методикалык колдонмобуз 20дан ашуун макалабыз жарык көргөн.

Компетенттүүлүккө негизделип түзүлгөн мамлекеттик стандарттар бар. Дегеле, өзүбүздүн Ата Мекендик окумуштуулардын эмгектерине басым жасалса.

3) Орус тилиндеги шилтемелерди (мисалы: 14-б, 59-60-бб., 82-83-бб., 104-105-бб, 116-б., 39-140-бб.) эгер, ылайыгы келсе кыргыз тилине которуу, ошондой эле, шилтемелерде көбүнчө адабияттардын номерлери гана берилгендиктен (26-б,28-б,29-31-бб.ж.б.) алардын беттери да көрсөтүлсө.

4) Грамматикалык, орфографиялык, стилдик (“болуп”, “болгон” деген сөз 51-бетте 9 ирет кайталанган) каталар жана техникалык мүчүлүштүктөр (диссертациянын 67-74-беттери тескерисинен коюлуп калган) четтетилүүсү зарыл.

Ошентсе да, бул аталган мүчүлүштүктөр диссертациялык иштин жалпы деңгээлине жана мазмунуна өзүнүн таасирин тийгизе албайт деген пикирдебиз

Жыйынтыктап айтканда, Акматов Болотбек Мекеновичтин «Кыргыз адабиятын жогорку окуу жайларында компетенттүүлүккө негиздеп окутуунун технологиясы» аттуу темадагы 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча диссертациялык иши жана анын авторефераты Кыргыз Республикасынын Жогорку Аттестациялоо комиссиясынын «Окумуштуулук даражаларды ыйгаруу тартиби жөнүндөгү жобосунун» 9 пунктунун талаптарына ылайык иштелип чыккан эмгек болуп саналат. Изилдөөнүн автору Акматов Б.М. аталган адистик боюнча *педагогика илимдеринин доктору* окумуштуулук даражасын алууга татыктуу.

Расмий оппонент:

педагогика илимдеринин доктору,
доцент

Мусаева В.И.

Педагогика илимдеринин доктору,
доцент В.И.Мусаеванын колун тастыктайм:
И.Арабаев атындагы КМУнун кадрлар
бөлүмүнүн башчысы